

ผลการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา
(Pre-course Experience) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์
Effects of Learning by Work Integrated Learning: WIL
(Pre-course Experience) Subject of Human Development

ธวชนี ลาลิน¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษาในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการพัฒนามนุษย์ของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษาในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ โดยมีประชากรกลุ่มเป้าหมายจำนวน 13 คน ผลการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษาทำให้นักศึกษาเข้าใจถึงหลักการ, ความสำคัญของการพัฒนามนุษย์, สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้, เข้าใจลักษณะงานด้านการพัฒนามนุษย์ รวมถึงเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในวิชาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงบูรณาการกับการทำงาน หลังเรียนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน 86.15/54.61 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลจากการดำเนินการเรียนรู้เท่ากับ 0.694 ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาดังกล่าวมากขึ้นเนื่องจากค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นบวก รวมถึงนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.37 โดยมีความพึงพอใจต่อด้านด้านบรรยากาศของการเรียนรู้มากที่สุดเฉลี่ย 4.48 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน, ด้านวิทยากร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 4.43, 4.37 และ 4.21 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การพัฒนามนุษย์ การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aimed to investigate integrated learning with pre-course experience in a Human Development course. It compared the learning achievement of the students receiving work-integrated learning (WIL) in the Human Development course. In addition, this research also examined the students' satisfaction towards integrated learning with pre-course experience in the Human Development course. Thirteen people were included as a sample in the study. The results of the study indicated that integrated learning with pre-course experience allowed the students to understand the principles and the importance of human development. As a result, the students were able to apply them to their field. They also understood the characteristics of the work regarding human development. In addition, they were inspired in terms of their profession. Furthermore, the findings also revealed that the

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

students' learning achievement after receiving work-integrated learning was higher than before receiving work-integrated learning (before = 54.61 and after = 86.15), with a statistical significance level of 0.01 and an effectiveness index of learning at a level of 0.694. It can be concluded that work-integrated learning in the Human Development course helped the students understand the course better in accordance with the positive effectiveness index. Additionally, the satisfaction of the students towards integrated learning in the Human Development course was at a very high level, with an average score of 4.37. The study also found that the level of the students' satisfaction in terms of the learning atmosphere was the highest, with an average score of 4.48. The average scores in terms of learning activity, lecturer, and benefits were 4.43, 4.37, and 4.21, respectively.

Keywords: Human Development, Work-Integrated Learning, Learning Achievement

บทนำ

การศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพคน เมื่อคนมีคุณภาพย่อมส่งให้ประเทศพัฒนาไปด้วยตามลำดับ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างจากการเรียนรู้ในอดีตที่ผู้เรียนต้องอาศัยการศึกษาโดยการถ่ายทอดจากอาจารย์หรือครูผู้สอน ปัจจุบันบทบาทความเป็นครูเปลี่ยนไปจากเดิมบทบาทของผู้เรียนมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะความรู้รอบด้าน สามารถบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่มีให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยใช้สติปัญญา สามารถดำรงอยู่ในโลกความเป็นจริงได้อย่างปกติสุข (วิจารณ์ พานิช, 2556)

นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก กระแสเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและหลากหลาย ดังนั้นผู้เรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ดังกล่าวรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน (Work- integrated Learning) เป็นรูปแบบหนึ่งที่มีความน่าสนใจ คือการจัดการศึกษาแบบผสมกลมกลืนระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน ทั้งในรูปแบบการศึกษาวิจัย การฝึกงาน การทำงานเพื่อสังคม การทำงานในสถานประกอบการหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและหลักการเรียนรู้ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับ WIL นั้น เน้น Experiential Learning ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง เพื่อการปรับตัวเข้ากับสังคม ผู้เรียนต้องใช้ความคิดความรู้สึกและการลงมือทำด้วยวิธีการต่างๆ มากกว่าการใช้ความรู้เพียงอย่างเดียวจึงต้องเกี่ยวข้องทั้งคนและสิ่งแวดล้อมผลที่ได้รับจากการเรียนรู้คือประสบการณ์หรือความรู้ใหม่

เมื่อพิจารณารายวิชาการพัฒนามนุษย์ นั้น วัตถุประสงค์ที่ผู้เรียนต้องได้รับคือผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และอธิบายแนวคิด ทฤษฎีและแนวปฏิบัติด้านการพัฒนามนุษย์ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล กลุ่มกระบวนการ ชุมชนและสังคม นโยบายและโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนามนุษย์ ตลอดจนแนวโน้มการพัฒนา มนุษย์ โดยจะส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับความรู้อย่างชัดเจนโดยกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในด้านนี้ ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น จากที่กล่าวมาเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ระดับรายวิชาการพัฒนามนุษย์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่เกิดทักษะการเรียนรู้ รู้จริงทำจริง

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษาในรายวิชาการพัฒนามนุษย์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการพัฒนามนุษย์ของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษาในรายวิชาการพัฒนามนุษย์

สมมติฐานในการวิจัย

การจัดการเรียนการสอน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารเพื่อเป็นแนวทางในการทำการวิจัยทั้งสิ้น 4 หัวข้อ ได้แก่

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน
3. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์
4. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง

โดยแต่ละแนวคิดและทฤษฎีมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ตามสาระในประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2561 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 82ก ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กล่าวถึงทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรม โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ มีการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิด การหาความสัมพันธ์ รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพและทักษะชีวิตจะเห็นว่ายุทธศาสตร์ฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญต่อการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติซึ่งเป็นแนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน มีการสะท้อนความคิด ทบทวนไตร่ตรอง การสร้างผู้เรียนให้สามารถกำกับกับการเรียนรู้ของตนได้ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้หนึ่งของการทำงานในสภาพจริง จึงสรุปได้ว่ายุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงานเพื่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติในอีก 20 ปีข้างหน้า อย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน

ในสภาวะการณ์ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้การแข่งขันเพื่อความอยู่รอดยิ่งเพิ่มขึ้นตามไปด้วยทุกภาคส่วนคงต้องหากกลยุทธ์ต่าง ๆ มาใช้เพื่อการพัฒนาด้านคุณภาพสินค้า การบริการ โดยเฉพาะคุณภาพของคน สถานศึกษาอาชีวศึกษามีภารกิจในการผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือระดับช่างเทคนิค และระดับเทคโนโลยีออกสู่ตลาดแรงงาน เมื่อมีการแข่งขันมากขึ้นเราคงต้องตระหนักในความสำเร็จของการสร้างคุณภาพ โอกาส ความร่วมมือ และขับเคลื่อนให้การอาชีวศึกษามีความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา พ.ศ. 2558 มุ่งเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปริมาณและคุณภาพ มีสรรถนะ ทักษะฝีมือ เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ วิธีการที่จะให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของผู้ใช้ นักศึกษา เมื่อจบการศึกษาสามารถเข้าสู่สถานประกอบการได้ทันทีอย่างมีคุณภาพ วิธีที่ง่ายที่สุดคงต้องใช้ความร่วมมือกับสถานประกอบการที่เป็นผู้ใช้นักศึกษา เป็นผู้ร่วมหล่อหลอมความเป็นนักศึกษานั้นด้วย เรียกอย่างเป็นทางการว่า "การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL)" เป็นกรณีหนึ่งของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงานและทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ได้รู้จักชีวิตการทำงานที่แท้จริงก่อนสำเร็จการศึกษา (สุเมธ แยม่นูน, 2547) ดังนั้นการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ที่เน้นประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้บัณฑิต (Work – based Learning) ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีโอกาสประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะวิชาชีพ ได้เรียนรู้ชีวิตการทำงานจริงก่อนสำเร็จการศึกษา และยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือเชิงลึกระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (องค์กรผู้ใช้บัณฑิต) อีกด้วยการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในสถาบันอุดมศึกษา จึงต้องมีข้อควรระวังเป็นพิเศษ กล่าวคือ

1. ควรกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการที่มีศักดิ์ศรีเสมอภาคในการผลิตบัณฑิต เพื่อร่วมกันสร้างให้เกิดการเรียนรู้ในสถานประกอบการ
2. ควรกำหนดผลการเรียนรู้ (Learning Outcome) ให้ชัดเจน
3. ต้องให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง
4. มหาวิทยาลัยต้องมีเสรีภาพทางวิชาการในการออกแบบ WIL ให้ตอบสนองความต้องการของมหาวิทยาลัย และความต้องการของนักศึกษา ตลอดจนตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ

3. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential learning) ได้มีบทบาทมากขึ้นในการจัดการศึกษาในรูปแบบการสร้างประสบการณ์วิชาชีพลักษณะต่าง ๆ เช่น การฝึกงาน (Internships) การฝึกภาคสนาม (Field placement) การศึกษาโครงการ (Work/Study assignment) สหกิจศึกษา (Co-operative education) สถานการณ์จำลอง (Simulation) การทดลองฝึกปฏิบัติ (Experiential exercises) การฝึกหรือเรียนรู้จากการทำงานจริง (On-the-job training/learning) (Kolb, 1984) ซึ่งมีลักษณะการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการคิดอย่างไตร่ตรองไม่ใช่เป็นผลลัพธ์ การเรียนรู้เป็นกระบวนการพื้นฐานที่ต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ความรู้จากการเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งจะเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจ และอธิบายเหตุการณ์ที่ตามมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการนี้จะดำเนินไปชั่วชีวิตโดยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. กระบวนการเรียนรู้เป็นผลมาจากการแก้ไขข้อขัดแย้งในการปรับตัวเข้ากับโลก การเรียนรู้เป็นกระบวนการโดยรวมในการปรับตัวเข้ากับโลก การเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์จึงเป็นกระบวนการสำคัญของการ

มนุษย์ในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งทางสังคมและกายภาพ ดังนั้นการเรียนจึงไม่จำกัดอยู่เฉพาะในชั้นเรียนเท่านั้น

3. การเรียนรู้เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมในแง่ของประสบการณ์ มีความหมายเป็นสองลักษณะ คือ 1.) ประสบการณ์ในตัวบุคคล (Personal) เช่น ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความสุขและความสนุกสนาน และ 2.) ประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม (Environment) เช่น ประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลาสั้น

4. การเรียนรู้เป็นกระบวนการในการสร้างความรู้ การเรียนรู้เป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันระหว่างประสบการณ์ของแต่ละคน และประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมแล้วมีการทดลองปฏิบัติกับสิ่งที่ได้จากการสังเกตทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาหลาย ๆ รูปแบบจากลักษณะการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ สถาบันการศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน (Kolb, 1984) ดังนี้

1. การเตรียมตัวผู้เรียนเพื่อรับการถ่ายทอดความรู้ (Acquisition) เป็นการเตรียมทักษะพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละคนในการเข้าถึงและใช้เครื่องมือในการเรียนรู้ความรู้ของสังคม

2. การปรับความรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน (Specialization) เลือกและปรับขอบเขตความรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและความต้องการของสังคมกลุ่มใหญ่

3. การบูรณาการ (Integration) มุ่งหล่อหลอมความสามารถของทุกคนให้ไปสู่ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การสร้างภูมิปัญญาและการมีคุณธรรมจริยธรรม

4. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง

(Gordon, 1998) ได้เสนอองค์ประกอบของการเรียนรู้ในสภาพจริง ดังนี้

1. การเรียนรู้ในสภาพจริงกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาซึ่งในการดำเนินชีวิตจริงจะต้องเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา ต้องตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาสังคมที่ซับซ้อน

2. ในสถานการณ์ของการเรียนรู้ในสภาพจริงทุกคนต้องทำงานร่วมกัน ผู้เรียนสามารถหาทรัพยากรมาแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลายทั้งจากเพื่อน หนังสือ หรือจากอินเทอร์เน็ต

3. ในสถานการณ์ของการเรียนรู้ในสภาพจริงจะต้องเกี่ยวข้องทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ ซึ่งในชีวิตจริงจะต้องใช้ทักษะการจัดการทรัพยากรความรู้โดยการจัดหมวดหมู่เพื่อการตัดสินใจในการแก้ปัญหา

4. การเรียนรู้ในสภาพจริงจะขับเคลื่อนด้วยความรู้ที่สำคัญและมีความหมายต่อผู้เรียน ไม่จำเป็นที่ทุกการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องเป็นจริงแต่ต้องมีความหมายต่อผู้เรียนที่จะเชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริงทุกระดับ

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสภาพจริงจะต้องมีการเชื่อมโยงกันทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติ

6. ในสถานการณ์ของการเรียนรู้ในสภาพจริง ผู้เรียนจะต้องแสดงผลการเรียนรู้สู่สังคมซึ่งเป็นมาตรฐานของชีวิตจริง

จากองค์ประกอบการเรียนรู้ทั้ง 6 องค์ประกอบสามารถนำมาสร้างรูปแบบการเรียนการสอนโดยทิตินา แคมมณี (2555) ได้เสนอการสร้างระบบการเรียนการสอนควรประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของระบบ ทุกระบบต้องมีจุดมุ่งหมาย การสร้างระบบ การเรียนการสอนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน

2. การศึกษาหลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการจัดองค์ประกอบและเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้รอบคอบขึ้นจะช่วยให้ระบบมีพื้นฐานที่มั่นคง

3. การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องช่วยให้ค้นพบองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้ระบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริงจะช่วยจัดหรือป้องกันปัญหาอันจะทำให้ระบบนั้นขาดประสิทธิภาพ

4. การกำหนดองค์ประกอบของระบบเป็นการพิจารณาว่าม็องค์ประกอบหรือตัวแปรอะไรบ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จ

5. การจัดกลุ่มองค์ประกอบเป็นการนำองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมาจัดหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการดำเนินการ

6. การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเป็นการพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลขึ้นต่อกันในลักษณะใด สิ่งใดควรมาก่อนมาหลัง สิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนานกัน ไปได้ในการจัดการเรียนการสอน

7. การจัดผังระบบเป็นการนำเสนอความคิดออกมาเป็นผังจำลองแสดงลำดับขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน คือ ตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต กลไกควบคุม และข้อมูลป้อนกลับ

8. การทดลองใช้ระบบ ระบบจะดีหรือมีประสิทธิภาพเพียงใดต้องได้รับการพิสูจน์เมื่อนำไปทดลองใช้จริง

9. การประเมินผลระบบ การศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ระบบ ระบบใด ใช้แล้วได้ผลตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายมากที่สุด ระบบนั้นจึงจะเรียกได้ว่าเป็นระบบที่ดี มีประสิทธิภาพ

10. การปรับปรุงระบบ เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ระบบ จะให้ข้อมูลที่ เป็น ประโยชน์ต่อการปรับปรุงระบบนั้นๆ ให้ดีขึ้น

Stirling, A., et al. (2016) ได้ให้ความหมายผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ว่าเป็นสิ่งที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางด้านคุณค่า ความรู้ และความสามารถหลังจากผ่านการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงานแล้ว ถูกกำหนดโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พี่เลี้ยงอาจารย์ ผู้สอน หรือผู้จัดโปรแกรม กระบวนการบูรณาการการเรียนกับการทำงานจะมีคุณภาพต้องประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) เป็นขั้นตอนแรกเพื่อช่วย กำหนดประเภทการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงานที่เหมาะสม

2. การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Assessment) การจัดผลการเรียนรู้ที่ตรงกับงานที่นักศึกษาปฏิบัติและสัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งนักศึกษา พี่เลี้ยง อาจารย์ผู้สอน มีเป้าหมายในการจัดการเรียนในทิศทางเดียวกัน

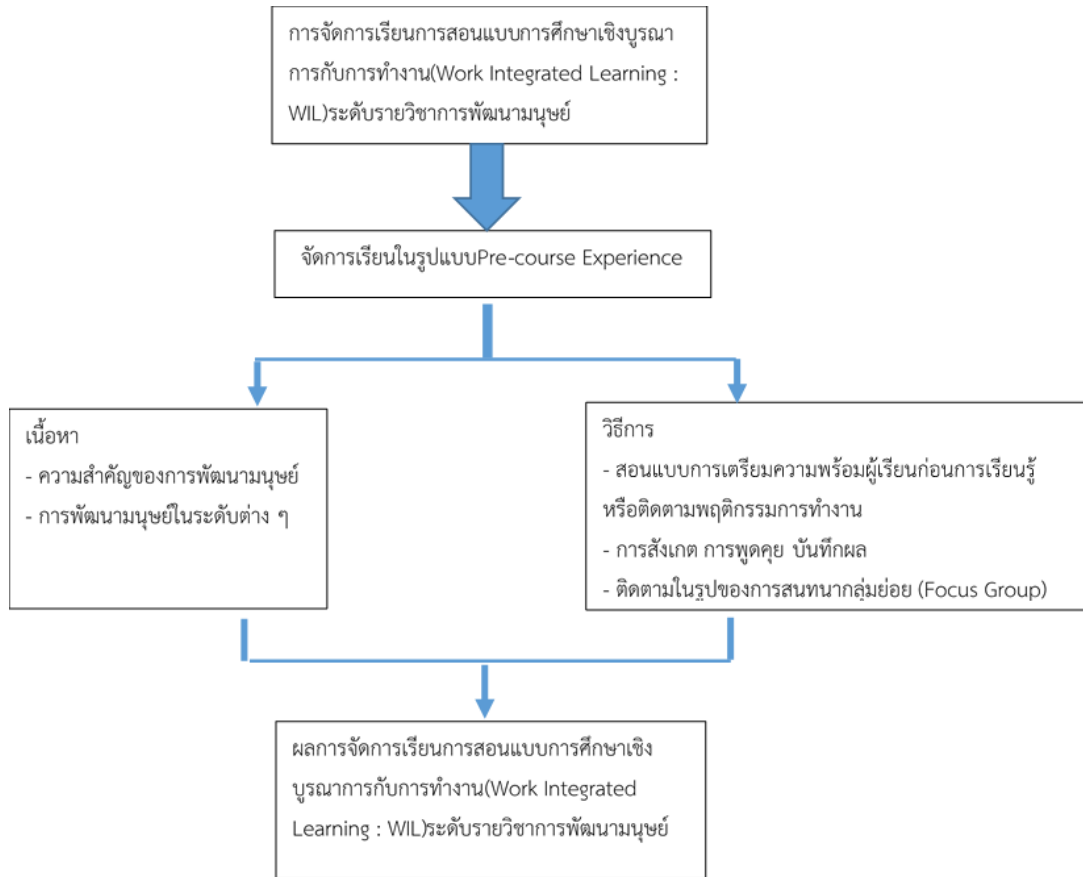
3. การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ (Learning Plans) ช่วยกำหนดลักษณะงานวัตถุประสงค์ ทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก เวลา สถานที่ และผลย้อนกลับเพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จากสภาพจริงตามที่กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รักชนก ไสยาพิศ (2553) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือเพื่อพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว และเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว มีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยวชั้นปีที่ 2 จำนวน 18 คน พบว่า รูปแบบการเตรียมความพร้อมที่พัฒนาขึ้นม็องค์ประกอบหลักคือ หลักการ มุ่งเน้นการพัฒนาให้นักศึกษาให้มีคุณภาพทางร่างกาย จิตใจ และสังคมให้มีความสามารถในงานบริการและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่วนความพร้อมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวที่เตรียมความพร้อมด้วยรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับรูปแบบการเตรียมพร้อมแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิจัยของ พงศ์รัชต์ธวัช วิวังสุ และคณะ (2560) เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ การเรียนรู้กับการทำงาน (WIL) สำหรับภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาและนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า ประโยชน์จากการทำงานจริงและโอกาสต่อผู้เรียนของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานสูงสุดคือ พัฒนาความพร้อมสำหรับการทำงานจริงในอนาคต (ค่าเฉลี่ย = 4.61) นอกจากนี้ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้สอน ผู้เรียนและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

กรอบแนวความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตเชิงเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ระดับรายวิชาการพัฒนามนุษย์ โดยกำหนดแนวทางจัดการเรียนในรูปแบบการกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) คือ การกำหนดประสบการณ์ในการทำงานเป็นคุณสมบัติเฉพาะของนักศึกษาก่อนเข้ารับการศึกษา (Prerequisite) โดยกำหนดเนื้อหาการเรียนใน มคอ.3 คือ 1. ความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ 2. การพัฒนามนุษย์ในระดับต่าง ๆ

1.2 ขอบเขตเชิงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ ภาคเรียนที่ 1/2561 รวมทั้งสิ้น 13 คน เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกับกลุ่มประชากร

1.3 ขอบเขตด้านเวลา วันเริ่มต้น 1 ตุลาคม 2560 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2561

2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบไปด้วย แบบสังเกต แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา แบบบันทึกการติดตาม และแบบสอบถามความพึงพอใจจากการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การสังเกต การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) โดยผู้วิจัยเข้าไปร่วมสังเกตการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน “การจัดการเรียนการสอนแบบ WIL เพื่อการสร้างนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์”

2.2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการพัฒนามนุษย์จำนวน 5 ข้อ โดยใช้ในการทดสอบความรู้ของนักศึกษาทั้งก่อนและหลังรับการอบรม ในแต่ละข้อนั้นจะมีคะแนนทั้งหมด 5 คะแนน โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ให้คะแนนทั้งก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 แบบบันทึกการติดตาม แบบบันทึกการติดตามเป็นการรวบรวมและสรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด 4 ข้อ คือ 1.) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้รับการบรรยายมีประเด็นอะไรบ้าง 2.) การฟังบรรยายครั้งนี้สามารถสร้างแรงบันดาลใจในสายอาชีพที่ตนศึกษาหรือไม่ อย่างไร ระบุเหตุผล 3.) การนำความรู้จากการรับฟังบรรยายในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาภาคทฤษฎีในรายวิชาได้หรือไม่ อย่างไร ระบุเหตุผล 4.) จงอธิบายลักษณะงาน (Job Description) จากการรับฟังการบรรยายในครั้งนี้

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจจากการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจจากการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967) โดยกำหนดความหมายของคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามช่วงคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับประเมินความพึงพอใจ
4.50-5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.50-4.49	พึงพอใจมาก
2.50-3.49	พึงพอใจปานกลาง
1.50-2.49	พึงพอใจน้อย
1.00-1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ผู้วิจัยจัดทำแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน (Work-Integrated Learning : Wil) ระดับรายวิชาก่อนเปิดภาคเรียน 15 วัน (มคอ.3)

3.2 ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงานในรายวิชาแก่นักศึกษา

3.3 กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ WIL เพื่อการสร้างนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3.4 กำหนดใบงานสำหรับการเรียน

3.5 กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลผู้เรียน ได้แก่ แบบทดสอบความรู้, แบบบันทึกการติดตาม และแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.6 ดำเนินงานในสัปดาห์ที่ 1-8

3.7 สรุป/อภิปรายผลการวิจัยจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เสนอแหล่งทุน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึก ส่วนที่ 2 คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และส่วนที่ 3 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ WIL เพื่อการสร้างนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยแต่ละรูปแบบมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ส่วนที่ 1 จากแบบบันทึกที่ร่วมกับการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) ของผู้วิจัยนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและแบบบันทึกมาวิเคราะห์ความแตกต่าง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยคำนวณค่าสถิติ (ค่าเฉลี่ย ร้อยละและดัชนีประสิทธิผล) จากการเก็บแบบทดสอบความรู้ก่อนการดำเนินกิจกรรมและหลังดำเนินกิจกรรมเพื่อทราบความรู้และความเข้าใจของนักศึกษาต่อเนื้อหาในรายวิชาการพัฒนามนุษย์

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์โดยใช้การจัดอันดับความสัมพันธ์ (Ranking Relation) และมีเกณฑ์การแปลความหมายที่ตั้งไว้ตามหลักสถิติแบ่งเป็น 5 ระดับ

ผลการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งสิ้น 13 คน ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ระดับรายวิชาการพัฒนามนุษย์ภาพรวมสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

กรอบการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนตาม มคอ.3 รายวิชาการพัฒนามนุษย์ซึ่งมีทั้งหมด 2 ประเด็นหลัก ๆ คือ 1. ความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ และ 2. การพัฒนามนุษย์ในระดับต่าง ๆ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อดังกล่าวนี้ นักศึกษาได้รู้จักและเรียนรู้รวมถึงการทำกิจกรรมจากผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนามนุษย์ เข้าใจถึงบริบทการทำงานจริง/การพัฒนามนุษย์ในภาพรวม เพื่อประมวลความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ตามแบบสรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจซึ่งสามารถสรุปได้ 4 ประเด็น คือ

1. สิ่งที่นักศึกษาได้รับด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้รับการบรรยายนักศึกษาได้เรียนรู้และมีความเข้าใจถึงหลักการและความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ รวมถึงได้เข้าใจถึงแนวทางที่จะพัฒนามนุษย์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมต่อไป

2. สิ่งที่นักศึกษาได้รับด้านการสร้างแรงบันดาลใจในสายอาชีพที่ตนศึกษานักศึกษาได้รับแรงบันดาลใจเกี่ยวกับสายอาชีพจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สามารถสร้างแนวคิดในการพัฒนาเพื่อนำไปต่อยอดในการทำงานในอนาคต รวมถึงช่วยเป็นแนวทางให้แก่นักศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนและการทำงานได้

3. สิ่งที่นักศึกษาได้รับด้านนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาภาคทฤษฎีในรายวิชานักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ได้โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการคิด

การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี หัวใจของการพัฒนาคน และอื่น ๆ ที่เป็นแนวทางในการนำไปปรับใช้กับรายวิชาได้

4. สิ่งที่นักศึกษาได้รับด้านลักษณะงาน (Job Description) จากการรับฟังการบรรยาย นักศึกษาพบว่าลักษณะงานที่ได้ในการเรียนรู้จากการฟังบรรยายครั้งนี้ คือ ความเข้าใจและความสำคัญของการพัฒนาคน การเลือกใช้วิธีการหรือกิจกรรมในการพัฒนาคนให้มีความเหมาะสมในแต่ละทักษะ

2. ผลสัมฤทธิ์จากการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ พบว่าหลังเรียนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน 86.15/54.61 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลจากการดำเนินการเรียนรู้เท่ากับ 0.694 ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาดังกล่าวมากขึ้น เนื่องจากค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นบวก

3. สรุปความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาการจัดแสดงและนิทรรศการ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.37 โดยความพึงพอใจที่มีต่อด้านบรรยากาศของการเรียนรู้มีความพึงพอใจมากที่สุด เฉลี่ย 4.48 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพึงพอใจรองลงมา ค่าเฉลี่ย 4.43 และด้านวิทยากรด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 4.37 และ 4.21 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ศึกษาผลจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์สามารถสรุปผลการศึกษาได้ทั้งสิ้น 3 ประเด็นคือ 1. ผลการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาได้รับด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้รับการบรรยายนักศึกษาได้เรียนรู้และมีความเข้าใจถึงหลักการและความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ รวมถึงได้เข้าใจถึงแนวทางที่จะพัฒนามนุษย์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมต่อไป นอกจากนี้ นักศึกษาได้รับแรงบันดาลใจในสายอาชีพที่ตนศึกษานักศึกษาได้รับแรงบันดาลใจเกี่ยวกับสายอาชีพจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับด้านนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาภาคทฤษฎีในรายวิชานักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ได้โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการคิด การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี หัวใจของการพัฒนาคนและมีความเข้าใจและความสำคัญของการพัฒนาคน การเลือกใช้วิธีการหรือกิจกรรมในการพัฒนาคนให้มีความเหมาะสมในแต่ละทักษะ 2. ผลสัมฤทธิ์จากการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน สามารถสรุปได้ว่า ผลการจัดกิจกรรมครั้งนี้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาดังกล่าวมากขึ้น เนื่องจากค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นบวก 3. สรุปความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาการจัดแสดงและนิทรรศการ สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจภาพรวมต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ในระดับมากโดยความพึงพอใจที่มีต่อด้านบรรยากาศของการเรียนรู้มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพึงพอใจรองลงมาและด้านวิทยากร ด้านประโยชน์ที่ได้รับตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) ในรายวิชาการพัฒนามนุษย์ ได้ใช้เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนตาม มคอ.3 รายวิชาการพัฒนามนุษย์ซึ่งมีทั้งหมด 2 ประเด็นหลัก ๆ คือ 1. ความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ และ 2. การพัฒนามนุษย์ในระดับต่าง ๆ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อดังกล่าวนี้ นักศึกษาได้รู้จักและเรียนรู้ รวมถึงการทำกิจกรรมจากผู้มีประสบการณ์ที่เชี่ยวชาญด้านการพัฒนามนุษย์ เข้าใจถึงบริบทการทำงานจริง/ การพัฒนามนุษย์ในภาพรวม เพื่อประมวลความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนแบบการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning :WIL) ตามแบบสรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจ พบว่า นักศึกษา เข้าใจแนวทางในการพัฒนามนุษย์เข้าใจลักษณะงาน นำไปประยุกต์ใช้ รวมถึงเป็นการสร้างแรงบันดาลใจ ในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนซึ่งใช้กลุ่มประชากร 13 คน ทำให้การดำเนินงานมีขอบเขตที่จำกัด ผู้ที่จะนำงานวิจัยชิ้นนี้ไปใช้จึงควรประเมินบริบทของการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อให้ได้แนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานในรูปแบบที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์รัชต์ธวัช วิวังสุ, อรจิรา ธรรมไชยางกูร, ผ่องพรรณ จันทร์กระจ่าง และ สุภาวดี พุ่มไสว. (2560). แนวทางการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (WIL) สำหรับภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 2(2), 1-9.
- รักชนก โสภาศิต. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว* [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21*. สำนักพิมพ์มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สุเมธ แยม์นุ่น. (2547). *สหกิจศึกษา : รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ*. สำนักพิมพ์วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) พิมพ์ครั้งที่ 2*. สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Gordon, R. (1998). A curriculum for authentic learning. *The education digest*, 63(1), 4-8.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning*. Prentice-Hall.
- Likert R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement*. Wiley & Son.
- Stirling, A., Kerr, G., Banwell, J., MacPherson, E., & Heron, A. (2016). *A practical guide for work-integrated learning: Effective practices to enhance the educational quality of structured work experiences offered through colleges and universities*. Higher Education Quality Council of Ontario.